جلسه دوم آزمایشگاه

نحوه نوشتن زیربرنامه با داشتن ورودی و خروجی نوشتن زیر برنامه با داشتن ورودی و خروجی تعریف چندین پارامتر ثابت برای زیر برنامه نحوه ایجاد هدر فایل برای زیر برنامه در پروژه اضافه کردن هدر فایل مربوط به برنامه ها در پروژه نحوه ایجاد هدر فایل برای تعریف پارامترهای ثابت افزودن فایل برنامه ها به پروژه افزودن فایل برنامه ها به پروژه تعیین مسیر برای فایلهای هدر در پروژه راهنمایی کلی

مثال:میخاهیم داده ای را از پورت Aبخانیم و در پورت B بنویسیم.

ا. DDRA = 0X00;
 با ورودی است صفر میگذاریم توی رجیستر DDRA

۲. فرض کنیم پورت A به صورت پول آپ باشه => PORTA = OXFF;

3. پورت B به صورت خروجی و فرض میکنیم مقدار اولیه ش صفر است.

DDRB = 0XFF; PORTB=0;

```
#include <mega16.h>

void main(void)

//porta read portb write

DDRA=0x00;

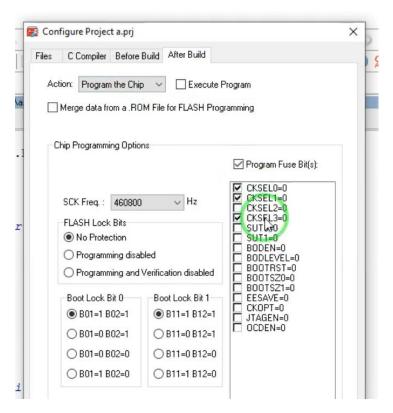
PORTA=0xff;

DDRB=0xff;

PORTB=0;

PORTB=PINA;
```

سه تا چک باکس زیر را میزنیم برای فرکانس ۸ مگاهرتز میکرو که داخلی است فرکانسش.


```
**********
24 E void ioport (void)
   //porta read portb write
26
   DDRA=0x00;
27
   PORTA=0xff;
28
29
   DDRB=0xff;
30
   PORTB=0;
31
32
33
   PORTB=PINA;
```

حالا اگر بخاهیم این قسمت را به شکل یک زیربرنامه تعریف کنیم: زیر تابع main میایم ی تابع تعریف میکنیم که باید declaration را هم قبل از مین ، قرار بدیم.

```
#include <mega16.h>
void ioport(void);

void main(void)

while (1)

{
// Please write your appli
ijoport();
}
```

زیربرنامه ی نمایش تغییرات سوییچ ها روی LEDها:

```
/*******************************

void ioport(void)

//porta read portb write

DDRA=0x00;

PORTA=0xff;

DDRB=0xff;

//PORTB=0;

PORTB=PINA;

PORTB=PINA;
```

```
#include <mega16.h>
void ioport(char data)
```

```
/***********************/
25 p void ioport (char data)
26 日 {
   //porta read portb write
27
   DDRA=0x00;
28
   PORTA=0xff;
29
30
   DDRB=0xff;
31
   //PORTB=0;
32
33
   //PORTB=PINA;
34
   PORTB=data;
35
36
```

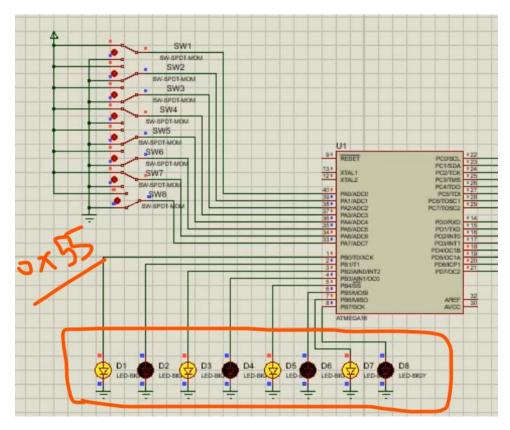
```
void main(void)

void main(void)

while (1)

// Please write your a
ioport(0x55);
}
```

نمایش عدد OX55 روی LEDها

میتوانیم یه زیربرنامه بنویسیم که بگیم یه دیتای دلخواه را بذار روی یه پورت دلخواه => هم دیتا هم پورت دلخواه باشه.

```
/**********
5 日 roid ioport(char data, char portselct)
   //porta read portb write
7
   DDRA=0x00;
8
   PORTA=0xff;
9
0
   DDRB=0xff;
1
2
   //PORTB=0;
3
   //PORTB=PINA;
4
5
   //PORTB=data;
6
7
   switch (portselct)
8
```

در انتخاب پورت، ۴حالت ممكن است اتفاق بيفتد => يه سوييچ ميگذاريم براى هر كدوم از حالت ها

چون میخاهیم داده را روی پورت ها قرار بدیم و نوع پورت باید خروجی باشه => برای هرکدوم از پورت ها به صورت جداگانه => DDR را OXFF میگذاریم.

```
switch (portselct)
白 {
     case portA:
         DDRA=0xff;
         PORTA=data;
     break;
     case portB:
         DDRB=0xff;
         PORTB=data;
     break;
     case portC:
         DDRC=0xff;
         PORTC=data;
     break;
     case portD:
         DDRD=0xff;
         PORTD=data;
     break;
```

تعریف کردن declaration و فراخوانی در

```
#include <mega16.h>
8
  void ioport(char data, char portselct);
1 D void main (void)
2 日 {
3
4
5
6
7
  while (1)
8 🖨
        // Please write your application code here
9
0
       ioport (0x55, portB);
1
2
```

اگه الان برنامه را ران کنیم خطا میده چرا؟ چون portB براش شناخته شده نیست => در ابتدای برنامه باید define کنیم این مقادیر را.

```
#include <mega16.h>

#define portA 1
#define portB 2
#define portC 3
#define portD 4

void ioport(char data, char portselct);
```

اگه بخایم یه ارگومان جدید اضافه کنیم که پورت ورودی را انتخاب کنه => یه سوییچ دیگه باید برای ۴ تاحالت پورت ها بگذاریم که از اون پورت دلخواه ورودی بخواند.

```
/***********
| | char ioport(char data, char portselct, char in_port)
  char read data;
  switch (portselct)
      case portA:
         DDRA=0xff;
          PORTA=data;
      break;
      case portB:
         DDRB=0xff;
         PORTB=data;
      break;
      case portC:
         DDRC=0xff;
          PORTC=data;
      break;
      case portD:
63
   switch (in port)
65 日 {
66
         case portA:
             DDRA=0x00;
67
68
             read data=PINA;
69
        break;
        case portB:
70
71
             DDRB=0x00;
             read data=PINB;
72
        break;
73
        case portC:
74
75
             DDRC=0x00;
76
             read data=PINC;
        break;
77
78
         case portD:
             DDRD=0x00;
79
             read data=PIND;
80
        break;
81
```

متغیر ها حتماااااا باید در ابتدای زیربرنامه (تابع)یا در ابتدای کل برنامه تعریف بشوند اگر نه ارور میده.

توی این زیربرنامه اون دیتایی که خواندیم از پورت دلخواه را میخاهیم در خروجی تابع برگردانیم => نوع خروجی را char گذاشتیم.

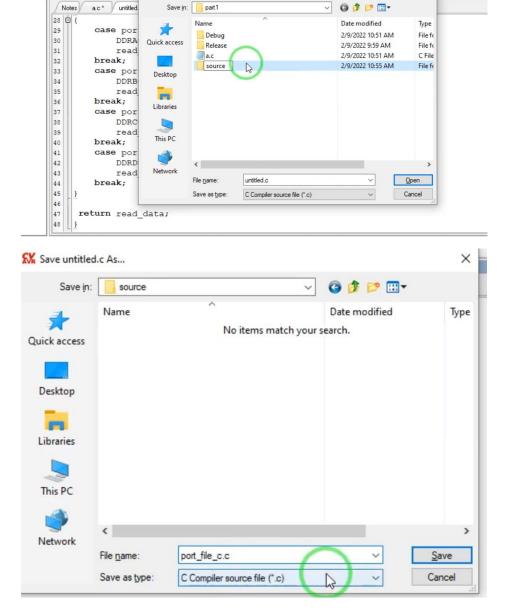
```
63
             DDRB=0x00;
             read data=PINB;
64
        break;
65
        case portC:
66
67
             DDRC=0x00;
68
             read data=PINC;
        break;
69
70
        case portD:
71
             DDRD=0x00;
             read data=PIND;
72
73
        break;
74
75
     return read_data;
76
```

```
char ioport(char data, char portselct, char in_port);

void main(void)
{
    char value;

while (1)
    {
        // Please write your application code here
        value=ioport(0x80, portB, portA);
        delay_ms(500);
        PORTB=value;
        delay_ms(500);
}
```

نحوه ی declarationمان را اپدیت میکنیم و یه متغیر value از جنس کارکتر تعریف میکنیم. زبریرنامه ای که نوشتیم در ارگومان اولش، یه عدد مثل ۸۰ هگز را میگیره و روی پورت B نمایش میده. ارگومان سوم میگه از پورتA بیا داده ای که داره را بخون و به عنوان خروجی تابع، برش گردان. پس جواب را توی value ذخیره میکنه. در نهایت هم value را روی LEDها نشان میده. ایجاد فایل های کمکی و هدرفایل های جدید در فولدر SOURCE

(T) 🖺 🔽 🦺 🔚 🗎 🖶 .

Notes

♥ 🛱 🔼 C:\cvavr\BIN\work14002\sessio

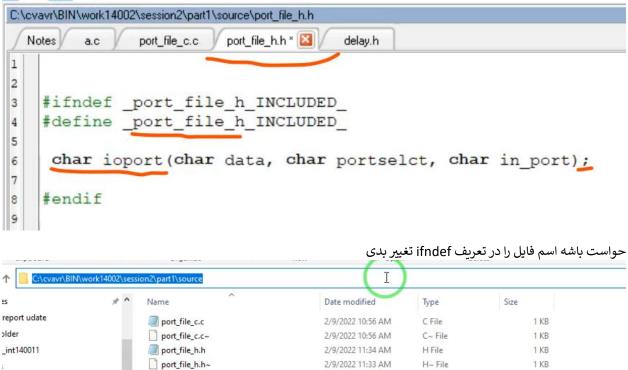
Save untitled.c As...

ایجاد فایل هدر برای فایل سی:

port_file_h.hci

در برنامه هدر جدید باید اسم زیربرنامه ها(تابع هایی)که در فایل سی هست را بیاریم (درواقع declarationهای تابع ها را میاریم).

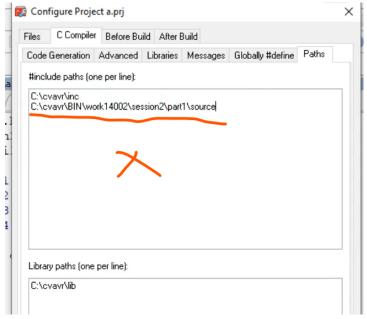

2/9/2022 2:04 PM

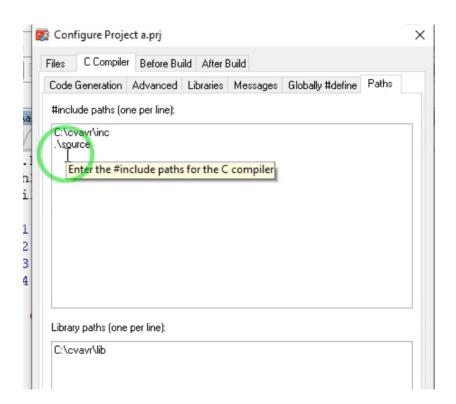
HCI File

1 KB

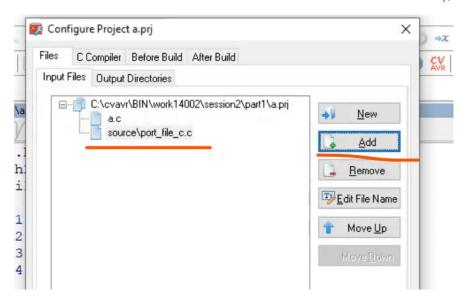
مسیری که این فایل ها قرار دارند => دو راه برای شناساندن این فایل ها به کامپایلر هست ۱. مسیر ابسولوت (که خوب نیست)

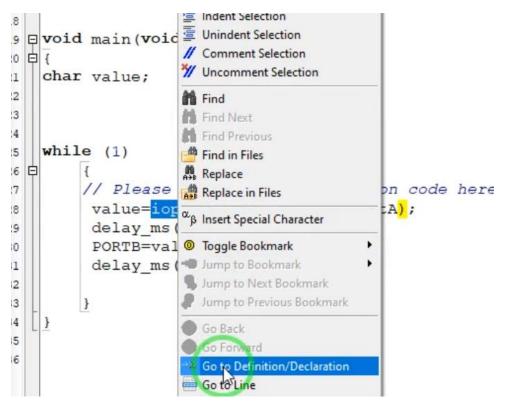
٢. مسير رلتيو (خوبه)

فایل سی را هم باید به کامیایلر معرفی کنیم.

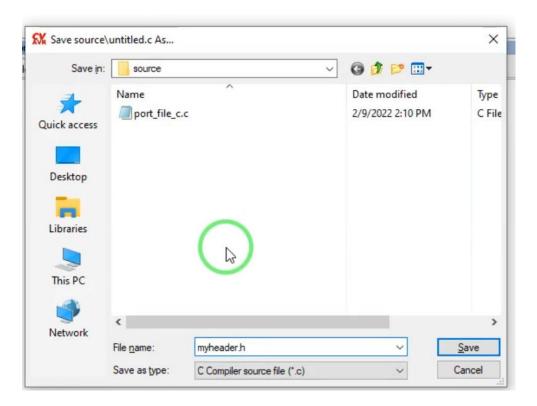
برای دیدن کدهای مربوط به یک زیربرنامه:کلیک راست کن و گزینه ی زیر را بزن

ایجاد هدر فایل برای پارامتر های ثابت برنامه

```
U: \CVaVI\BIIN\Work | 400Z\sessionZ\part | \a.c
                              port_file_h.h
  Notes | a.c | |
                 port_file_c.c
                                           delay.h
     #include <mega16.h>
 8
     #include <delay.h>
 9
     #include <port_file_h.h>
10
11
     #define portA [
12
     #define portB
13
     #define portC
14
                           3
     #define portD
15
16
17
```

myheader.h ایجاد فایل جدید

محتويات فايل هدر جديد:

```
C:\cvavr\BIN\work14002\session2\part1\source\myheader.h
                port_file_c.c port_file_h.h delay.h myheader.h
      #ifndef _myheader_INCLUDED_
  2
     #define _myheader_INCLUDED_
  4
       #define portA 1
     #define portB 2
      #define portC 3
      #define portD 4
  8
  9
  10
  11
  12
      #endif
 13
```

این فایل هدر را در ابتدای فایل های دیگر، فراخوانی میکنیم.

```
C:\cvavr\BIN\work14002\session2\part1\source\port_file_c.c
 Notes a.c port_file_c.c II port_file_h.h delay.h
                                            myheader.h
    //#include <mega16.h>
    //#include <delay.h>
 5
    #include <myheader.h>
 6
 8
    /**********
10 E char ioport (char data, char portselct, char in port)
11 日 {
12
13
    char read data=0;
14
15
    switch (portselct)
16 🛱 {
C:\cvavr\BIN\work14002\session2\part1\a.c
   Notes a.c * M port_file_c.c *
                               port_file_h.h
                                             delay.h
                                                       myhęader.h
       * a.c
  2
  3
       * Created: 2/9/2022 9:59:41 AM
  4
       * Author: Mohammadzadeh
  5
  6
  7
  8
  9
      #include <myheader.h>
  10
  11
 12 D void main (void)
 13 日 {
      char value;
 14
 15
 16
```

تعریف یک متغیر عمومی:

گاهی مواقع لازم است در تمامی فایل های جانبی مثل فایل port_file.c بتوانیم به یک متغیر عمومی دسترسی داشته باشیم. برای این کار باید به قبل از main بریم و اون متغیر را تعریف کنیم.

```
C:\cvavr\BIN\work14002\session2\part1\a.c
  Notes a.c Mport_file_c.c
                             port file h.h
                                          delay.h
                                                    myheader.h
 3
      * Created: 2/9/2022 9:59:41 AM
      * Author: Mohammadzadeh
 5
 6
 7
 8
     #include <myheader.h>
 9
10
    char var1=0;
11
12
13 D void main (void)
14 日 {
     char value;
15
16
17
          var1=10;
```

الان متغير var1 يک متغير عمومي است.

بنابراین انتظار میره که در فایل port_file.c هم بتوانیم ازش استفاده کنیم.

```
C:\cvavr\BIN\work14002\session2\part1\source\port_file_c.c
          a.c port_file_c.c 2 port_file_h.h
                                        delay.h myheader.h
  3
  4
     #include <myheader.h>
  5
  6
     /**********
  9 E char ioport (char data, char portselct, char in port)
 10 日 {
 11
 12
     char read data=0;
     var1=20;
 13
     switch (portselct)
 14
 15 日 {
           case portA:
 16
                DDRA=0xff;
 17
part1\source\port_file_c.c(13): undefined symbol 'var1'
```

ولی یه خطایی ایجاد میشه که میگه این متغیر را نمیشناسه. در فایل هدر، یه ;extern char var1 مینویسیم.

```
C:\cvavr\BIN\work14002\session2\part1\source\myheader.h
                port_file_c.c | port_file_h.h
                                       delay.h
                                              myheader.h 🔯
  2
     #ifndef myheader INCLUDED
     #define myheader INCLUDED
  3
  4
     #define portA
  5
  6
     #define portB
                        3
  7
     #define portC
     #define portD
  8
  9
    #include <mega16.h>
 10
 11
    #include <delay.h>
     #include <port_file_h.h>
 12
     extern char var1;
 13
     #endif
 14
 15
```

چون قبل از مین تعریف کرده بودیم باید یه عبارت extern قبلش بگذاریم. اینجا نمیتوانیم مقدار دهی اولیه بکنیم فقط میتوانیم declar کنیم متغیر را.

Extern میگه که این متغیر، در فایل جداگانه ای، تعریف شده است.

```
C:\cvavr\BIN\work14002\session2\part1\source\myheader.h
    Notes a.c
                port_file_c.c | port_file_h.h
                                        delay.h myheader.h
   1
      #ifndef _myheader_INCLUDED_
   2
      #define _myheader_INCLUDED_
     #define portA
   5
      #define portB
      #define portC
      #define portD
     #include <mega16.h>
  10
      #include <delay.h>
  11
      #include <port_file_h.h>
      extern char var1=0;
      #endif
?\part1\a.c(11); variable 'var1' already initialized
```

اگه مقداردهی کنیم خطایی که میبینیم این است: قبلا تعریف شده متغیر فلان.

5) با استفاده از بند یک و دو زیربرنامهای بنویسید که عددی را روی 7-segment نشان دهد. (عدد مورد نظر و درگاه متصل به خطوط Enable و دادهی 7-segment آرگومان ورودی باشد. فرض نمایید همواره Enable به چهار بیت پایین درگاه مورد نظر متصل است.)

```
Void seven_seg_display (int data, int data_port, int enable_data);

data: 1 to 9999
data_port , enable_data: port_A, port_B, port_C, port_D
```

چون ۲۴ سون سگمنت داریم ، از عدد یک تا ۹۹۹۹ را میشه نشان داد. پورتی که داده ها بهش متصل هستند:

